

Vybrané návrhy opatření k řešení situace na Šluknovsku (a dalších sociálně vyloučených lokalitách)

1) Schválená opatření platná od 1. 1. 2012

Výplata dávek podmíněna veřejnou službou

- Výplata dávek v hmotné nouzi bude vázána na výkon veřejné služby. Lidé, kteří pobírají déle než dva měsíce příspěvek v nezaměstnanosti, budou povinni přijmout nabídku úřadu práce k výkonu veřejné služby ve výši 20hod/týden. Veřejná služba se nebude týkat seniorů nad 68 let, osob se zdravotním postižením, či osob pečujících o člena rodiny. Práce budou konány v oblasti veřejného zájmu a veřejné prospěšnosti – tedy bude možné, aby obci pomáhali nezaměstnaní lidé ve zdravotnictví, školství, v neziskových organizacích a při úklidových pracích.

Vazba výplaty dávek na řádnou školní docházku

- Výplata sociálních dávek bude vázána na řádnou školní docházku dětí. Kdo neposílá dítě do školy, tomu bude pozastavena výplata rodičovského příspěvku. Další diskuse se vede o tom, zda okruh dávek nerozšířit.

Karta sociálních systémů

- Elektronická karta sociálních systémů bude povinně určena pro ty občany, u kterých hrozí zneužívání dávek v hmotné nouzi. Bude vázána na nákup přesně vymezeno typu zboží.

Vazba dávek na jejich účel

- Každá dávka, která je vázána na nějaký jasný účel, půjde za tímto účelem – majiteli bytu na nájem a služby, zálohy na plyn do plynárny, apod. Tím by se měly přeplatky dostávat zpět státu a nemělo by docházet k tomu, že za bydlení bude dávka utracena pro jiné účely.

2) Opatření, která aktuálně probíhají

Navýšení provozních výdajů pro Policii ČR

- Zajištění bezpečnosti lidí a ochrana jejich majetku je prioritou. Předseda vlády rozhodl o navýšení provozních výdajů pro policii o 700 miliónů korun na rok 2012.

Posílení policie na Šluknovsku

- Na Šluknovsko bylo vysláno 50 policistů ze speciální pohotovostní jednotky v sestavě 6 družstev. Tyto posily budou na místě tak dlouho, dokud to bude nezbytně nutné.

Trvalé posílení policejních jednotek

- Ministr vnitra s policejním prezidentem zajistí v řádech několika měsíců případné trvalé posílení policejních jednotek v problémových oblastech. Jejich dislokace musí být přehodnocena podle nápadu trestné činnosti.

Nulová tolerance ke kriminalitě všech forem

- Musí dojít k přehodnocení práce policie, která by měla důsledněji postihovat všechny formy trestné činnosti, včetně drobné majetkové kriminality nezletilých. Nulová tolerance k těmto činům je alfou a omegou zlepšení soužití majority se sociálně vyloučenými skupinami.

Exekuce životního minima

- Návrh změny zákona čeká druhé čtení. Spočívá v tom, že dávky životního minima budou neplatičům exekučně vykonávány. Dnes dochází k tomu, že se mnozí schovávají za sociální dávky a nepodléhají exekucím ve správních sankcích.

3) Další navrhovaná opatření

Centrální registr správních přestupků

- Vytvoření centrálního registru přestupků umožní důslednou kontrolu těch osob, které se přestěhují do jiné obce, jestli ve svém předchozím bydlišti nepáchaly přestupky. Mohou se tak mj. vyhýbat placení dluhů dluhům v režimu správní agendy.

Opakované přestupky trestným činem

- Soustavně opakované přestupky by mohly být posuzovány jako trestný čin. Tresty by v těchto případech mohly být alternativní, například v podobě obecně prospěšných prací.

Definování podlahových a hygienických standardů nájemního bydlení

- V budovách, kde dochází k sestěhování lidí do nájemního bydlení vázaných na příjem ze sociálních dávek (příspěvky a doplatky na bydlení) vzniká právo veřejné moci zkontrolovat, zda je za tyto veřejné prostředky poskytována náležitá služba. Bude nezbytné definovat standardy z hlediska podlahové plochy a hygienických nebo požárních podmínek.

Podpora vzdělání dětí

- Jedním z klíčových úkolů v rámci prevence je podpora vzdělávání (už od předškolních zařízení) a programů pro doučování socio-kulturně znevýhodněných dětí. S tím souvisí i podpora školských poradenských zařízení a volnočasových aktivit dětí.

Vzdělávání asistentů pedagoga

- Institut asistenta pedagoga je považován za jedno z neefektivnějších opatření na podporu začlenění dětí do hlavního vzdělávacího proudu. Jejich činnost by měla být standardizována a doplněna příslušným vzděláváním.

Efektivnější čerpání podpory vzdělání z Evropského sociálního fondu

- V dalším programovém období ESF (2014+) by měla být podpora vzdělávání sociálně znevýhodněných žáků v předškolním, školním i mimoškolním vzdělávání efektivnější. Čerpání z těchto programů musí být pro školy, školská zařízení i neziskové organizace dostupnější.

Podpora rekvalifikací a veřejně prospěšných prací

- Programy aktivní politiky zaměstnanosti, ať už mj. veřejně prospěšných prací, rekvalifikací nebo vzdělávání by měly být zaměřeny především do míst s vysokou nezaměstnaností. Využít lze i prostředky ESF.

Zavedení systému prostupného zaměstnávání

- Zavedení prostupného zaměstnávání znamená kombinaci nástrojů politiky zaměstnanosti. Uchazeč projde několika stupni pracovní činnosti (veřejná služba, veřejně prospěšné práce, tranzitní sociální podnik, volný trh práce). Je možné využít prostředků z ESF, náklady se vrátí snížením nezaměstnanosti.

Různé formy sociálního bydlení

- Veřejné programy na podporu sociálního bydlení by měly vedle sociálních bytů rozvíjet alternativní formy za přesně definovaných podmínek pro uživatele. Patří sem krizové bydlení (ubytovny, azylové domy), tréninkové bydlení (krátkodobé nájemní bydlení) nebo garantované bydlení u soukromých pronajímatelů.

Posílení terénní sociální práce

- V sociálně vyloučených lokalitách by mělo dojít k posílení terénní sociální práce. Sociální terénní pracovníci musí mít vazbu na obec, policii, školu a neziskové organizace, které problematiku v místě řeší. Jejich pravomoci mohou být posíleny o možnost odnětí dávek.

Rozvoj sociálních služeb

- Obce by měly vytvářet střednědobé plány sociálních služeb a služeb navazujících na obce s rozšířenou působností. Jako vhodný nástroj zlepšení dostupnosti zdravotní péče i kvality prevence v sociálně vyloučených lokalitách je zavedení pozic zdravotně-sociálních pracovníků.

Zřízení pozic specialistů pro řešení případů lichvy

- V rámci Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu by byli určeni specialisté pro oblast lichvy, kteří by měli přispět ke zvýšení objasněnosti této trestné činnosti.